

PRIMELE DIN ROMÂNIA DE LA DEBUTUL PANDEMIEI

Tesseract a proiectat șapte spitale modulare

Firma de arhitectură Tesseract a proiectat șapte spitale modulare, primele din țara noastră de la debutul pandemiei, după cum ne-au spus reprezentanții companiei.

Conform acestora, în prezent, la noi există o experiență limitată în proiectarea specializată pentru unități de sănătate, puține birouri de proiectare se dedică acestui subiect și integrează experți din toate domeniile: "Din punct de vedere tehnic, domeniul este complex, iar lipsa de specialiști cu experiență face posibile erorile întâlnite în

spitalele românești, care se soldează cu tragedii în multe dintre cazuri".

Specialiștii de la Tesseract susțin, printre altele, în cadrul unui amplu interviu, că există trei direcții principale care s-au dezvoltat foarte mult și care fac clinica sau spitalul actual mai eficiente și mai plăcute pentru utilizator: integrarea noilor tehnologii și descoperiri tehnice, umanizarea spitalelor și utilizarea de tehnologii și materiale prietenoase cu mediul.

Reporter: Cum trece piața de arhitectură prin perioada de criză?

Tesseract: Unele segmente ale pieței - precum cel al proiectării de clădiri de birouri, hoteluri sau unități educaționale - au fost afectate, având în vedere restricțiile impuse de pandemie și, deci, sistarea sau amânarea unor investiții în aceste direcții.

În același timp, în domeniul

medical - principalul nostru segment de expertiză - pandemia a accelerat luarea unor decizii de investiții (atât în sectorul privat, cât și în cel public), deci acest segment nu a fost afectat.

De asemenea, nici proiectarea clădirilor industriale și de logistică nu a fost afectată. Pe perioada stării de urgență și a pandemiei consumul s-a axat pe producția locală și pe comenzile

online, au apărut noi linii de producție, distribuția a crescut și investițiile au continuat. În special în domeniul logistic vedem o activitate intensă - suntem mult în urma unor țări precum Polonia, Ungaria sau Austria, iar modificarea modelelor de consum prin accelerarea e-commerce a crescut nevoia de spații logistice și industriale moderne, care să acopere toate zo-

nele țării.

Reporter: Cum s-a modificat cererea din sector și ce tendințe sunt în domeniu?

Tesseract: Pe segmentul de arhitectură medicală, în sistemul de stat lucrurile se mișcă încă foarte încet și cu puțină transparență. Deși vedem teme de proiectare mai bine realizate decât în alți ani și întâlnim și parteneri de dialog din partea

autorităților dispuși să parcurgă toți pașii necesari procesului de realizare a unui spital (ex. realizarea de analize ale nevoilor înainte de a alocă o investiție de anvergură într-un spital important), ritmul este încă foarte lent. În același timp, profesioniștii cu experiență în acest sector sunt foarte puțini. Având în vedere starea de degradare a spitalelor publice și accidentele petrecute în spitale în ultima vreme, este evidentă nevoia de investiții majore în acest sector pentru refacerea infrastructurii spitalicești publice din România.

Sectorul medical privat este, însă, foarte activ. Majoritatea operatorilor mari privați de sănătate își extind sau își consolidează portofoliile de clădiri și clinici. Pentru o perioadă, au fost singurii care au preluat și alte probleme în afară de pacienții infectați cu Covid-19. În același timp, chiar și în domeniul de sănătate privat, oferta este mult subdimensionată față

de nevoi. Cererea pentru servicii de proiectare a crescut, iar noi proiectăm atât clădiri noi pentru clinici și spitale private, cât și extinderi ale unor spitale existente, reconfigurări/reconversii ale unor clădiri cu altă destinație în spații medicale, amenajări interioare ș.a.

De asemenea, proiectăm și alte tipuri de clădiri, în domeniul privat, în zona de industrial, logistică, educațional sau chiar și rezidențial.

Ca tendință importantă a perioadei pe care o traversăm, în condițiile în care toți beneficiarii încearcă să se poziționeze cât mai bine într-o piață din ce în ce mai competitivă, observăm o deschidere din ce în ce mai mare către concepte precum "user centricity" (conturarea temei de proiectare în jurul nevoilor reale ale utilizatorilor spațiului), "arhitectură participativă" (implicarea tuturor actorilor implicați în proiect, încă din faze incipiente; în cazul proiectărilor

de spitale - implicarea managementului spitalului, a personalului medical și a celui administrativ, a pacienților și însoțitorilor acestora), sustenabilitate (clădiri eficiente energetic, prietenoase cu mediul), flexibilitate/modularitate - clădiri construite inovativ, cu materiale și tehnologii care să permită flexibilitate aceluia spațiu (cum este cazul spitalelor modulare din containere, o soluție foarte flexibilă și eficientă de arhitectură de urgență folosită în pandemii, inundații, cutremure, stare de război etc., căroră li se poate da cu ușurință o altă destinație după trecerea crizei; Tesseract a proiectat șapte spitale modulare, primele din România de la debutul pandemiei).

Reporter: Având în vedere criza sanitară, ce solicitări ați avut din zona de sănătate?

Tesseract: Strict în legătură cu criza sanitară am avut câteva tipuri de proiecte majore:

- Spitalele modulare, destinate

tratamentului pacienților infectați cu Covid-19 sau unități de triaj pacienți; cererea aici a fost foarte mare în primul an de pandemie, noi am desenat peste 23.000 mp de scheme funcționale pentru spitale modulare din containere posibil să fie realizate, cu 146 de paturi în total;

- Realizarea de intervenții în spitalele existente pentru adaptarea lor la circuitele impuse de pandemie;

- Reconfigurări de clădiri cu diverse funcțiuni în spații medicale, în special în privat, în contextul în care statul nu a mai putut prelua alte afecțiuni în afară de Covid-19 și atunci actorii din privat au suplimentat necesarul de infrastructură pentru acomodarea altor nevoi (precum chirurgia pentru mai multe specialități);

- Realizarea de recompartimentări pentru spații de laboratoare de analize medicale care au integrat în componența lor și serviciul de testare PCR, dar și

laboratoare nou construite.

Reporter: Care a fost evoluția segmentului de arhitectură a spitalelor și clinicilor?

Tesseract: Este o evoluție greoaie în România, însă pandemia a adus subiectul în atenția tuturor. Există o experiență limitată în proiectarea specializată pentru unități de sănătate, puține birouri de proiectare se dedică acestui subiect și integrează experți din toate domeniile. Din punct de vedere tehnic, domeniul este complex, iar lipsa de

specialiști cu experiență face posibile erorile întâlnite în spitalele românești, care se soldează cu tragedii în multe dintre cazuri.

Din punct de vedere al dezvoltării afacerii, evoluția noastră a fost foarte bună, în ultima vreme. Pe fondul lipsei de experiență în domeniu și a cererii mari, am crescut portofoliul de clienți, dimensiunea și dificultatea proiectelor pe care lucrăm. Toată această creștere a fost organică și nu ar fi fost posibilă

fără sprijinul întregii noastre echipe și al partenerilor noștri.

Reporter: Ce tendințe sunt în acest domeniu?

Tesseract: Există trei direcții principale care s-au dezvoltat foarte mult și care fac clinica sau spitalul actual mai eficiente și mai plăcute pentru utilizator:

- Integrarea noilor tehnologii și descoperiri tehnice - mai ales soluții de reducere a consumului de energie în cadrul proiectării, execuției și utilizării spitalului. În prezent proiectăm și executăm spații medicale folosind BIM - Building Information Management (de la punctul 0 până la mentenanță). Există spitale digitalizate, în care procedurile sunt gândite pentru eficientizare și acompaniere; există echipamente medicale din ce în ce mai precise; există inteligență artificială, care preia taskurile repetitive și lasă personalului timp

pentru taskurile critice etc.

- Umanizarea spitalelor (de exemplu spitale cu locuri de joacă pentru copii), astfel încât să obținem spații care participă la vindecare. Cel mai amplu exemplu de "umanizare" într-un spital românesc este noul spital Marie Curie/proiectul #NoiFacemUnSpital al Asociației Dăruiește Viață. Am gândit fiecare milimetru din spital cu gândul la a face mai tolerabilă trecerea micuților pacienți prin spital, a părinților lor, precum și la a face mai ușoară și mai eficientă munca staff-ului medical. De exemplu, aici avem sala de cinema pentru copiii tratați în spital, care să îi facă să uite de boală, avem proceduri pentru părinți (ca să nu mai doarmă în același pat cu copiii, așa cum se întâmplă în majoritatea spitalelor) sau spații în care părinții pot lucra în timp ce copiii sunt la tratament sau se

"Strict în legătură cu criza sanitară, am proiectat spitalele modulare, destinate tratamentului pacienților infectați cu Covid-19 sau unități de triaj pacienți; cererea aici a fost foarte mare în primul an de pandemie, noi am desenat peste 23.000 mp de scheme funcționale pentru spitale modulare din containere posibil să fie realizate, cu 146 de paturi în total".

Spitalul Modular ATI Piatra Neamț

pot odihni/rămâne singuri cu gândurile lor; în secțiile ATI este foarte important să te dezinfec-tezi (mai ales ca reprezentant al personalului medical), astfel încât în acest spital am gândit si-steme smart - de exemplu, ușa cadrului medical pentru acces la ATI se va deschide doar după ce va utiliza un lavoar smart, special pentru această destinație. Umanizarea spitalelor este o tendință actuală în întreaga lume și ne bucură să vedem că, atât la Marie Curie, cât și în alte proiecte am reușit să implemen-tăm această componentă, cu dorința de a face spitalele mai puțin îngrozitoare și apăsătoare. Am propus recent un alt loc de joacă într-un spital pentru copiii din țară și ne-ar bucura ca în fiecare spital românesc să existe astfel de locuri de joacă sau alte elemente de design care să îți ia

gândul de la boală, iar spitalul să semene mai mult cu "acasă" decât cu un loc neprietenos - așa cum sunt majoritatea spitalelor românești acum.

- Utilizarea de tehnologii și materiale prietenoase cu mediul. Avem deja și în România sisteme BMS (Building Management System) în spitale, care ajută la monitorizarea și eficiențizarea a consumului de energie. De asemenea, o mare parte din furnizorii specializați ai domeniului produc deja materiale și finisaje prietenoase cu mediul.

Reporter: Ce competiție există în această piață?

Tesseract: Competiția este redusă pe segmentul de proiectare medicală. Având în vedere proiectele anunțate de autoritățile publice, se prevede o creștere a birourilor de proiecta-

Concept/ #Umanizare/ Spațiu de joacă și desen pe pardoseala curții interioare a unui spital de copii din România, ca să (mai) uiți că ești în spital atunci când te plimbi pe coridoare și te uiți pe geam...

re cu experiență în domeniu, precum și apariția altor birouri noi - nu doar în țara noastră, ci și în întreaga regiune.

În România, în mod special, specializarea în acest domeniu lipsește. În cadrul Tesseract ne propunem să creștem alte generații de arhitecți de sănătate. În același timp, ne dorim să se dezvolte o competiție benefică, generatoare de idei și concepte noi și care să contribuie în timp la o infrastructură sanitară din ce în ce mai bună, în România.

Reporter: Care a fost evoluția companiei, în ultimul an, și ce perspective aveți pentru 2021?

Tesseract: Compania a crescut, în ultimul an, atât ca cifră de afaceri (estimăm o dublare a cifrei de afaceri față de anul 2020), cât și ca echipă, care a crescut cu zece noi membri față de vara lui 2020. A crescut și anvergura proiectelor în care suntem implicați.

Lucrăm pentru două mari spitale județene, de aproximativ 800 de paturi fiecare (la Focșani și Sibiu), lucrăm în continuare pentru extinderea spitalului Marie Curie - Primul Spital Național de Copii pentru Cancer, Boli Grave și Traumă și, de asemenea, lucrăm pentru numeroase

Spital containere Braşov

proiecte private - construcții de clinici și spitale private noi, extinderi de spitale existente, conversie de clădiri cu alte funcțiuni în spații medicale moderne și funcționale, proiecte de design interior.

Reporter: Ce cifră de afaceri ați realizat în primul semestru al acestui an și ce proiecte mai aveți în desfășurare?

Tesseract: Până la sfârșitul acestui an, estimăm o dublare a cifrei de afaceri față de anul trecut. Proiectul cel mai mare pe care lucrăm în acest moment este Spitalul Județean Sibiu, o clădire nouă de spital cu 895 paturi, o clădire cu o suprafață desfășurată de aproximativ 120.000 mp și un buget de execuție estimat la aproape 500 milioane euro. La începutul lunii august a fost obținută Autorizația de construire pentru acest spital și până la sfârșitul anului vom încheia proiectul tehnic.

Reporter: În ce regiuni dezvoltăți proiecte de arhitectură?

Tesseract: Proiectăm în toată țară, atât în marile orașe (București, Timișoara, Cluj, Oradea, Iași), cât și în orașe secundare precum Sibiu, Ploiești, Piatra Neamț, Galați, etc. Avem două birouri, unul în București și altul în Sibiu. De asemenea, în portofoliu avem și proiecte cu diferite funcțiuni realizate în alte țări, precum Elveția, Franța sau Egipt.

Reporter: Ce perspective are piața de profil?

Tesseract: Având în vedere fondurile europene/structurale anunțate și creșterea economică a României din ultimul an, perspectivele sectorului de construcții par a fi foarte bune. Nevoia la nivel de dezvoltare infrastructură medicală publică, de infrastructură de educație publică, de infrastructură de transport și de infrastructură de utilități sunt foarte mari. Operatorii economici din România au ajuns la un nivel de performanță și experiență astfel încât să realizeze astfel de proiecte majore, iar asocierea cu firme internaționale care au și experiență inter-

națională este posibilă. Toate acestea sunt premise bune pentru creșterea segmentului de construcții.

În același timp, privatul nu stă nici el pe loc. Pandemia a afectat anumite sectoare, însă oamenii sunt inventivi, adaptabili. Soluții noi au început să apară, segmentele de HoReCa care au fost puternic atinse de pandemie, au început să vină cu idei noi (un exemplu este dezvoltarea "delivery"-ului și apariția de aplicații și concepte noi pe acest segment). Se reia treptat și merul la birou, multe corporații au reușit să își aducă angajații la birou, realizând upgrade-uri în spațiile existente - inserația de

zone de relaxare, socializare.

Zona industrială și mai ales cea logistică, așa cum am explicat mai sus, va continua să genereze cerere de proiectare pentru arhitecți. Noi segmente, neacoperite până acum în România, încep să își facă apariția - cum ar fi logistica pentru industria medicală - este mare nevoie de spații cu condiții speciale de depozitare destinate spitalelor și clinicilor, care depozitează în acest moment produse medicale în tot felul de spații neconforme și subdimensionate.

De asemenea, în condițiile schimbării generațiilor și apariției unui consumator din ce în ce mai pretențios și mai educat, rezidențialul va continua să crească și să se modifice, construindu-se în jurul unor concepte noi de locuire, în care natura are un rol important, în care digitalul este folosit la capacitate maximă pentru a crea confort și clădiri cu un consum de energie din ce în ce mai redus.

Reporter: Mulțumesc!

Spital modular Ana Aslan Otopeni